

NOVEMBERVERKLARING

VLD-CONGRES 16 NOVEMBER en 7 DECEMBER 2002

We leven in een boeiende tijd met nooit geziene mogelijkheden en uitdagingen. Mensen zijn beter opgeleid, beter geïnformeerd, mondiger en welvarender dan ooit voorheen.

De start, het verloop en het einde van de beroepsloopbaan liggen niet meer netjes uitgestippeld. De snelle vergrijzing vraagt een nieuwe visie op de vertrouwde verzorgingsstaat.

De informatiemaatschappij wordt in toenemende mate gedomineerd door wereldbedrijven, maar anderzijds maakt het internet de informatiegaring vrijer en toegankelijker dan ooit tevoren. De informatiemaatschappij mag niet worden gedomineerd door een beperkt aantal wereldbedrijven. Wetenschap en technologie maken voortdurend spectaculaire vorderingen die het ondenkbare denkbaar maken. De kracht van de mediamaatschappij, de migratiestromen en de economische schaalvergroting confronteren elke mens rechtstreeks met de globalisering van de planeet.

In het Vlaanderen waar verzuilde sociale organisaties hun sturende greep op staat en samenleving verliezen, hebben de Vlaamse Liberalen en Democraten vertrouwen in de inzet en creativiteit van de burgers en gaan zij uit van een optimisme voor de toekomst.

De Vlaamse Liberalen en Democraten zijn ervan overtuigd dat vrijheid onlosmakelijk verbonden is met verantwoordelijkheid en solidariteit. Zij geloven in een samenleving die van onderuit wordt opgebouwd, in maatschappelijk engagement en betrokkenheid, in de positieve kracht van verenigingen en organisaties.

VRJHEID

Vooruitgang voor iedereen is niet te bereiken zonder vrijheid. Vrijheid van de persoon, vrijheid van meningsuiting, vrijheid van vereniging, vrijheid van levensbeschouwing, maar ook vrijheid van ondernemen,

respect voor het eigendomsrecht en onschendbaarheid van de woning, gelijkheid voor de wet en de eerbiediging van het privé-leven zijn basisrechten. Vrijheid leidt naar verantwoordelijkheid en burgerzin.

De VLD wil ruimte voor de mensen in de besluitvorming en daarom steeds meer democratie. Burgers moeten betrokken worden bij beslissingen die hen aanbelangen. Bindende referenda kunnen daarbij een noodzakelijk instrument zijn. De stemplicht moet worden afgeschaft. Jongeren krijgen stemrecht vanaf zestien. De Koning moet een protocollaire functie krijgen. Er worden geen personen meer in de adelstand verheven. Verenigingen die het primaat van de politiek erkennen, hebben een belangrijke plaats in onze samenleving. Ze bevorderen de democratische besluitvorming, brengen burgers bijeen, dragen bij tot hun emancipatie en versterken hun inspraak.

De overheid moet stimuleren, niet buttelen. Ze staat ten dienste van de mensen en niet omgekeerd. Haar werking moet daarom eenvoudig, doorzichtig en begrijpelijk zijn. Werken moet meer beloond worden dan het niet werken. Daarom mag het overheidsbeslag op arbeid nooit meer dan de helft bedragen en is het rechtvaardig dat de progressiviteit in de belastingen beperkt blijft tot de personenbelasting.

Vrijhandel en het creëren van winst en meerwaarde in de ondernemingen zijn de economische fundamenten voor welvaart en welzijn. De ondernemers werken daarvoor nauw samen met de werknemers, de aandeelhouders en de samenleving in een geest van goed bestuur, eerlijkheid, transparantie en duurzaamheid. De VLD geeft prioriteit aan het creëren van

een gunstig ondernemingsklimaat en wil startende ondernemers aanmoedigen.

De VLD is een verdraagzame en pluralistische partij. Het geloof in de autonomie en de zelfbeschikking van de mens bindt ons. De overheid dient een rechtszeker kader voor ethische vrijheid te creëren. Iedereen is vrij om daar al dan niet gebruik van te maken. De menselijke waardigheid geldt hierbij als uitgangspunt.

De arbeidsmarkt moet worden versoepeld en de regelgeving vereenvoudigd, zonder de sociale bescherming aan te tasten. Sociale statuten van werknemers, zelfstandigen en andere moeten streven naar een gelijkwaardige bescherming. Mensen moeten hun loopbaan naar maat kunnen uittekenen. Telewerk kan hierbij een belangrijke rol spelen. Alle systemen die leiden tot vervroegde uitstroom uit de loopbaan moeten worden herzien, met respect voor de opgebouwde rechten. Ouderen, personen met een handicap en sociaal zwakken moeten meer kansen krijgen om zich actief in te schakelen in de samenleving. Professionele groepsbelangen mogen individuele initiatieven niet in de weg staan.

KANSEN

Welvaart en welzijn kunnen alleen tot stand komen door vrijheid en verantwoordelijkheid. Vrijheid en verantwoordelijkheid zijn ondenkbaar zonder rechtszekerheid en bestaanszekerheid. Vooruitgang voor iedereen is het doel. Ieder mens heeft recht op gelijke kansen. De zwakkeren krijgen extra aandacht en ondersteuning waardoor ook zij kansen op ontwikkeling krijgen, met inbegrip van het verwerven van eigendom. Ook de zwakste, zwaarst zorgbehoevende, moet

kansen krijgen op een menswaardig bestaan en dit in een, zo mogelijk, zelf gekozen leefomgeving, thuis of in een opvang(t)huis.

Onderwijs is de belangrijkste sleutel tot de emancipatie van elk individu. De VLD wil een kwaliteitsvol onderwijs, met gelijke kansen en toegangsmogelijkheden voor iedereen. Differentiatie in het lesaanbod en vrije schoolkeuze zijn essentieel. De VLD streeft naar een onderwijslandschap van onafhankelijke scholen met een juridisch statuut waarin een democratisch samengesteld bestuur, patrimonium en inspraak van ouders, leerlingen, leraren en directies is geregeld. De scholen krijgen de volledige autonomie om zelf hun identiteit te bepalen en in te vullen. Permanente vorming is noodzakelijk om mensen beter te wapenen in een voortdurend veranderende arbeidsmarkt en om hen de kans te geven zelf nuttige kennis op te nemen. De overheid bevordert gelijke kansen voor iedereen om deel te nemen aan de informatiemaatschappij.

Wetenschappelijk onderzoek en technologische innovatie moeten worden aangemoedigd. Vlaanderen, zowel het bedrijfsleven als de overheid, moet meer investeren in onderzoek en ontwikkeling om op die manier aan de spits te staan van wetenschappelijke vooruitgang.

De VLD wil de spanningen tussen allochtonen en autochtonen resoluut aanpakken met een beleid van inburgering en emancipatie. Van wie hier woont, mag worden verwacht dat hij of zij Nederlands kent en de waarden van onze moderne liberale rechtsstaat - zoals gelijke rechten en plichten van man en vrouw, de scheiding van kerk en staat, de parlementaire democratie en de vrije meningsuiting - respecteert ongeacht zijn of haar culturele of levensbeschouwelijke achtergrond. Voor de VLD is het stemrecht verbonden aan de nationaliteitsverwerving. De nationaliteitswetgeving dient te worden herzien en de aanvraag tot nationaliteitsverwerving dient op haar gegrondheid te worden geëvalueerd. Schijnhuwelijken en gedwongen huwelijken moeten in samspraak met de allochtone gemeenschap actief worden bestreden. De overheid moet iedereen gelijke kansen waarborgen zonder discriminatie. Nieuwkomers moeten een ver-

plicht inburgeringstraject doorlopen. Cultuur is bij uitstek een factor van emancipatie, brengt mensen een open geest bij en leert hen ontwikkelingen te zien als een uitdaging, niet als een bedreiging.

De kunstensector kan worden gesubsidieerd voor de creaties en voor de werking. Die werkingssubsidies moeten worden gekoppeld aan een gedegen publiekswerking.

ZEKERHEID

De overheid staat in voor de rechtszekerheid. Dat betekent dat de burgers recht hebben op een rechterlijke uitspraak binnen een redelijke termijn. Veiligheid, in de meest brede betekenis, is een mensenrecht en moet door de overheid worden gegarandeerd en afgedwongen. De wetgeving moet duidelijker worden; overregulering leidt tot onvrijheid. Een systeem van nultolerantie, beperkt in tijd en ruimte, kan een nuttig instrument zijn. De privacy moet in deze hoogtechnologische tijd doeltreffend worden beschermd.

Ieder mens heeft recht op een menswaardig bestaan. De sociale zekerheid beperkt het inkomensverlies door ziekte, ongeval, leeftijd of werkverlies, zodat mensen in die situatie alle kansen krijgen om een volwaardig leven te leiden. Daarnaast worden bijkomende verzekeringen aangemoedigd die het inkomen van de mensen veilig stellen. Deze bijkomende verzekeringen zijn aanvullend en mogen niet in de plaats komen van de basisverzekering als solidariteitsmechanisme. De pensioenfondsen blijven onaangetaast. De sociale zekerheid mag geen hangmat zijn die mensen ontmoedigt om te gaan werken, maar een efficiënt vangnet. Transparantie in inkomsten en uitgaven, responsabilisering van alle actoren en het wegwerken van onverantwoorde uitgavenverschillen, zijn noodzakelijk voor het behoud van een solidaire sociale zekerheid.

Een kwalitatief hoogstaande gezondheidszorg is een recht van iedereen en staat los van de arbeidssituatie of van financiële draagkracht. Om geen gezondheidszorg met twee snelheden te krijgen, moet het systeem betaalbaar blijven. Daarom is grotere doelmatigheid nodig en de uitbouw van een goede eerste lijn, waarbij de nadruk wordt gelegd op preventie en

demedicalisering. Misbruiken dienen permanent en systematisch te worden tegengegaan.

De overheid staat in voor een leefbaar en duurzaam milieu, ook voor de toekomstige generaties. Ze moet het behoud van de open ruimte verzoenen met het recht op kwalitatief wonen en met de noden van de economie en van de tewerkstelling. Ze moet een resultaatgericht antwoord bieden op het groeiend milieubewustzijn. Natuurbehoud en landbouw zijn partners voor het behoud van de open ruimte. De VLD pleit voor een pluriform milieubeleid, waarin naast de traditionele regulerende aanpak, ook via fiscale stimuli en heffingen, zowel producenten als consumenten aangezet worden tot milieuvriendelijker gedrag. Dit beleid moet stoen op een objectief wetenschappelijke basis en op rationele overwegingen. De VLD wil een voortrekkersrol spelen in de aanpak van milieuproblemen die het evenwicht op de planeet in gevaar kunnen brengen. De mogelijkheden van de gentechologie moeten ten volle worden onderzocht. De VLD zal in haar beleidskeuzen steeds een evenwicht nastreven tussen ecologie, economie en tewerkstelling.

Efficiëntie, zuinigheid, klantvriendelijkheid, flexibiliteit en transparantie zijn de kenmerken van een moderne overheid. Personeelsleden in overheidsdienst hebben recht op de beste werkomstandigheden en worden beoordeeld op hun bekwaamheden en prestaties. De VLD is voorstander van de verdere liberalisering van de markt waarin overheidsmonopolies bestaan zoals de Post, het openbaar vervoer, telecommunicatie en energie. Daardoor kan dynamische bedrijfsvoering samengaan met een hoger peil van publieke dienstverlening. De overheid moet als onafhankelijke regelgever de spelregels vastleggen en waarborgen. Voor de dienstverlening zelf doet zij een beroep op bedrijven in een geliberaliseerde markt.

VLAANDEREN IN BELGIË, IN EUROPA EN IN DE WERELD

De VLD wil een beter statuut voor Vlaanderen door de definitieve keuze voor een confederaal model. Het zwaartepunt komt bij de deelstaten te liggen die bepalen welke bevoegdheden ze aan het federale niveau laten. Het aantal bestuursniveaus moet ver-

minderen. Vlaanderen moet minstens bevoegd worden voor de gezondheidszorgen, de kinderbijlagen, het tewerkstellingsbeleid en het mobiliteitsbeleid. Taalfaciliteiten moeten uitdoven. Elk bestuursniveau krijgt de volledige fiscale autonomie. Wat op een lager bestuursniveau kan, hoeft niet hogerop te worden beslist. Solidariteit kan er nooit toe leiden dat de betalende partij op het eind minder middelen krijgt dan de ontvangende partij. Daartoe is het noodzakelijk dat de solidariteit transparant is.

De bescherming van de positie van het Nederlands in Vlaanderen, in België en in Europa is een belangrijke taak van de overheid.

Een democratisch en federaal Europa dient een eigen parlement en regering te hebben, die verkozen worden door hun burgers. De Europese Unie moet een grondwet krijgen die door de Europese burgers is goedgekeurd. De Europese Unie moet een gemeenschap van mensen, volkeren en regio's zijn, waarin vrede en democratie, tolerantie, duurzame economische groei, de vrije markteconomie, de sociale bescherming, en respect voor mensenrechten, talen en culturen centraal staan. Het Nederlands moet een officiële taal blijven, zowel in de interne werking van de Europese instellingen, als in haar contacten met

de Nederlandstalige burgers. Deze Europese gedachte en waarden worden met de uitbreiding ook naar de landen van Centraal- en Oost-Europa uitgedragen. Tot de uitbreiding kan slechts beslist worden na het houden van een referendum op vraag van de burgers. Een goed gestructureerde Europese vrije markt moet in heel Europa voor een forse groei van de welvaart en het welzijn zorgen. In het kader van een gemeenschappelijk veiligheidsbeleid moet gestreefd worden naar één geïntegreerd Europees leger.

De VLD is voorstander van een gecontroleerde en op Europees niveau georganiseerde immigratie. Naast asielzoekers is de immigratie mogelijk van mensen die hier komen werken. Vrijhandel moet de onrechtvaardige noord-zuidkloof dichten. Exportsubsidies en importbelemmeringen die de arme landen beletten hun producten op onze markten af te zetten, moeten verdwijnen. Maar daarnaast zijn ook samenwerking, efficiënte steun aan de bevolking van de armste landen en politieke structuren op wereldschaal nodig. De VLD ijvert compromisloos voor de naleving van de mensenrechten, ook inzake wapenhandel. Ze zal elke schending van de mensenrechten zwaar veroordelen. Militaire opties kunnen maar overwogen worden als alle diplomatieke en rechtsmiddelen

uitgeput zijn. Handelssancties tegen derde staten zijn uit den boze. Het is noodzakelijk dat de Europese Unie op het vlak van buitenlands en defensiebeleid met één stem spreekt.

OPROEP

De VLD roept alle krachten in Vlaanderen die deze positieve ingesteldheid als vertrekbasis nemen op om zich te engageren in deze vernieuwende, open en brede partij en stelt zich tot doel Vlaanderen verder uit te bouwen tot één van de meest welvarende regio's in Europa. Deze vereniging van krachten moet de versnippering van het politieke landschap in Vlaanderen overstijgen en de leidende politieke partij in Vlaanderen zijn. Op die manier worden angst, pessimisme en stagnatie overwonnen en wordt ruimte geschapen voor creatieve mensen.

Daarom is er meer nog dan bij de oprichting van de VLD in 1992 nood aan een bundeling van alle positieve krachten in Vlaanderen die vertrouwen hebben in de mensen en de mensen vertrouwen geven. Een liberale, democratische en Vlaamse partij die kiest voor mensen en niet voor structuren, voor vrijheid en niet voor angst, voor openheid en niet voor verstarring. Een partij die kansen wil geven en zekerheid wil bieden.

VLD